

in zato pridržujejo svoje blagó. Ko se pa pozneje pokaže, da se je napak računalo in da Rusija izvažá še žita več ko prej, imajo dvojno zgubo: na obrestih mrtvo ležečega kapitala in v padu cene. To naj bi „politični“ trgovci Avstrijskih časnikov premislili, in pošiljali ne bodo lahkomišljeno toliko praznih trditev med svet lastni državi in njenim prebivalcem na škodo.

Kako konje krmiti?

Major Još, skušen konjerejec, je v knjižici, nedavno izdani v nemškem jeziku od družbe kmetijske Koroške, načrtal prav dobra vodila, kako krmiti (futrati) konje.

„Kakoršna klaja, takošna živina“, je star pregovor. Zato naj je gospodarju glavno vodilo to, da se konju, ki delati mora, poklada dovolj tečne in nespridene krme. Klaja je pa tem bolj tečna, čem več ima v sebi močeca, vlečeca, beljaka in sladkorja, ter tem lažje se prebaviti dá.

Oves, očiščen prahú in plev, daje delavnemu konju mnogo več moči, kakor senó in slama. Plesnjeva in zatlja klaja je konju zelo škodljiva, zato, ker mu kri pokvari in mnogotere bolezni prebavi in scavi napravi, kakor na pr. poščivanje (harnruhr).

Razmera, koliko se ovsa in sená vsaki dan konjem poklada, je prava ta-le:

a) Delavnemu konju lahkega plemena naj se daje na dan ovsa 6 funtov, sená 10 funtov, rezanice 2 funta;

b) delavnemu konju srednjega plemena se dá ovsa 7 do 8 funtov, sená 10 funtov, rezanice 3 funte;

c) delavnemu konju težkega plemena se dá ovsa 9 do 10 funtov, sená 15 funtov in rezanice 3 funte.

To je sploh razmera konjske krme. Če pa je konj prav težkega (Pincgavskega) plemena in ima veliko dela, se vé da se mu mora ovsa in sená nekoliko več dati.

Kako pa naj se krmijo žebeta?

Žebetu, ko je odstavljenó bilo, naj se dá vsak dan: ovsa 4 do 5 funtov, sladkega sená 8 do 10 funtov.

Gospodar mora pred vsem vedeti, da bo konj tak, kakor se je krmil o prvem letu. Zanikernost o krmenji prvo leto se kaznuje s tem, da se pozneje popraviti ne more, kar se je zamudilo prvo leto. Zakaj pa, to nam kaže skušnja, da konj v prvem letu izraste 15 palcev, v drugem letu pa le 3 palce, in v četrtem celó le 1½ palca. Iz tega se očitno vidi, kako potrebna je skrb, da se žebetu o prvem letu, posebno pa tudi v 2., 3. in 4. letu, dokler raste, dovolj krme daje in se mu sicer prav streže.

Enoletno žebe naj se od spomladi do jeseni pase in daje naj se mu zraven paše sená 5 funtov. Pozimi naj se mu dá ovsa 6 funtov, sená 10 funtov in rezanice 7 funtov.

Lahkim konjem se s pridom med ovsem poklada, kjer je mogoče, korenje; korenje naredí, da kri ni pregosta.

Poleg žebetu primerne klaje je pa treba tudi še dvojno: žebe se mora namreč čedno držati, to je, s krtačo ali rahlim štrigljem koža večkrat očediti, in pa pustiti mu, da pod milim nebom malo skače.

Vedeti pa mora gospodar tudi to, da od suhe klaje se ne sme kar na enkrat preskočiti na samo frišno, pa tudi od frišne ne mahoma na samo suho.

Važno je tudi to, da se gospodar vsak dan reda drži pri krmenji, to je, da med enim in drugim pokla-

danjem je toliko časa vmes, da želodec lahko prekuha, kar je povžil. Poklada se pa konjem navadno trikrat na dan, največi porcijon naj se mu dá zvečer, ker ima konj potem največi časa za prebavo krme. Pa tudi še to naj si zapomni gospodar, da zarad čednosti ne sme kuretina nikoli v konjski hlev.

Gospodarske skušnje.

* *Miši na vrtih se polovijo*, ako se precéj globok lonec sém ter tjè vkoplje v zemljo tako, da lonca rob malo iz zemlje gleda. Lonca se potem na pol z vodo nalije, druga polovica znotraj in rob lonca pa namaže s salom (špehom). Miš kmalu oduha salo, sede na rob in liže salo, kakor daleč more seči v znotraj namazani lonca; o tem pa se prekucne v vodo in vtone.

* *Kuretina*, ki v kurniku, in tiči, ki v tičniku na nogah zbolijo, ozdravijo se večkrat, ako surovega galúna raztopiš v vodi, pa se v tej vodi kuretini drži noga.

Šolske stvari.

Šolska poročila koncem letošnjega šolskega leta.

Jahresbericht des k. k. Obergymnasiums zu Laibach.

To sporočilo, katero daje prav dober pregled šolskih zadev za gimnazije, se začinja z nemškim sestavkom prof. dr. Ahna, kateremu je naslov „Kleon. Versuch einer Ehrenrettung“. Rzsodbo, ali se je pisatelju posrečilo oprati kaj ali nič Kleona dolženj, s katerimi je obtežen po zgodovini, to presoditi prepuščamo strokovnjakom zgodovinarjem; naše bralce bi gotovo bolj zanimala „Versuch einer Ehrenrettung“ kakega državnika, ki je dandanes „Leiter der öffentlichen Angelegenheiten“, kakor opiranje grehov državnika, ki je živel pred več ko 1400 leti. — Ljubljanska gimnazija je imela 23 učiteljev, 19 za redne, 4 pa za izvanredne predmete. Učni jezik je v obče bil nemški; v paralelkah 3 nižih razredov se je „kršanski nauk“, „latinščina“ in pa „živalstvo“ učilo slovenski. Jezik slovenski se je razkladal v vseh razredih. Vseh učencev bilo je 421, in sicer 322 Slovencev, 94(?) Nemcev, 1 Hrvat, 1 Čeh, 3 Lah; najmlajši je bil 10, najstareji dijak 22 let star. — Štipendij v znesku 7025 gl. 87 kr. je vživalo 97 učencev, poleg teh pa so še drugi dobivali podpore.

Programm des k. k. Real- und Obergymnasiums in Rudolfswert.

To sporočilo spremlja sestavek prof. J. Ogorka „de Socrate marito patreque familias“. Podučevalo je 14 učiteljev, med njimi 4 očetje frančiškani, drugi posvetni. Učni jezik je bil nemški, slovenščine pa pogrešamo še bolj, kakor na gimnaziji Ljubljanski, ker „živalstva“ ne nahajamo tu slovenski razkladanega kakor v Ljubljani, menda zato ne, ker je bilo med 114 učenci 8 Nemcev, in samo 107 Slovencev!

Jahresbericht der Staats-Oberrealschule in Laibach.

To sporočilo nam pové, da je bilo na realki 134 Nemcev, 158 Slovencev, 7 Hrvatov in Srbov, 2 Čehi in 33 Lahov. Kje se je 134 Nemcev vzelo, nam sporočilo ne razjasni, menda Stremayerjevi „deutschen Oberrealschule in Laibach“ na ljubo. V 7 razredu našteva sporočilo 15 Nemcev in samo 4 Slovence; iz golj radovednosti smo teh 15 Nemcev v imeniku iskali in